= ämmaemand
k h o f
i uul. nr. 23,
on lahkesti walmis
andma.
Proua Rakhof.

ja ümberkaudsele rah=
s, Freidenreichi majas
iete ömbluse=kooli
oanud
l ajal wastu. Õpilasei
inu juurde kosti pääl=
mistatakse kõiksugusei
kad jne.
usega
Olga Kuhlberg.

sti = ülikooli katsekon=
tsuõpetajate=instituudi
tud tunnistuste järele
odisolewaid tantsuri=
õpetada ja anman sel=
tele auupaklikult teada,
ist pääle oma
kursusi
awiisil wõi üleüldisilt,
wõtan iga päew enne
ja pääle lõunat kella
l nr. 12, Bokownewi
õrgel, wastu.
astusega
Karl Kiob,
ja Berlini tantsukunsti
i osaliste liige.

hää lõunasöögi
päew ja ka kuu wiisi
ia söökisid saab, annab
tnin'i würtsi= ja weini=
nr. 10. 01

alla- ja kohtu-
walimine
il s. a. kell 10 e. l.
majas. Ameti soowijad
s ühes tarwiliste doku=
le.
tembril 1898.
awanem: J. Wassar.
. kirjut.: Rekandt.

use järele eksamineeritud
õpetaja
ami ehk hääd walla
cejs: чр. ст. Обер-
. 02.6

tsipood
aast kohe kõige kraamiga
s nr. 78.

30. augustil s. a. wa=
rastati Kadrina kihelk.
Tõdwakonnas, rooste
karwa hall 3 aastane
mära hobune ära. Mär=
gid: ligemale 2 arsinat
a ees, wäike lakk pahe=
pahemal jalal tallatud
rt. Kes sellest hobusest
sse teatust annab, et
aab
waewapalka.

t leidjat
mis mull 6. sept.
kesti R. Põder'i raa=
was ära anda.

row'i tsirkus.
, 8. septembril s. a.
urt
tendust.
endust alanda-
ndadega.
l ja kell 4 p. l.
ad ühes margimak=
rbl. 10 kop., 1. ja
3. rida 65 kop., 4.
. rida 40 kop., gal=
e algus kell 8½ õ.
harilikud.

Nr. 200. Teisipäewal, 8. septembril

Aeljaskümnesteine aastakäik.

Tuleb iga päew wälja, üksnes mitte pühapäewadel, suurtel pühadel ega kroonupühadel.

Iga kuu 1. ja 16. päewal ilmub erakisa.

Toimetuse adress: „Postimehe“ toimetusele Jurjewis; Wene keeli: Въ редакцію газ. „Postimees“, Юрьевъ Лиф. губ.

Toimetaja kõnetund: linna Raekojas, lehe talituses kell 1—2 l.

„Postimehe“ talitus ja trükikoda, kus ka muid trükitööfid toimetatakse, on Jurjewis linna raekojas, sisseminek Suure Turu poolt. Tallinnas on abitalitus Harju wärawas, Tesloni majas; Wiljandis abitalitus, Tartu uul., Romantsowi majas, A. Tõllasepp'a raamatukauplus. Narwas abitalitus, Waksali uul. Leinbaumi majas.

Postimees

Tellimise
Postiga 12 kuu pääle 5 r. — k.
„ 11 „ „ 4 r. 65 k.
„ 10 „ „ 4 r. 30 k.
„ 9 „ „ 3 r. 85 k.
„ 8 „ „ 3 r. 45 k.
„ 7 „ „ 3 r. 05 k.
„ 6 „ „ 2 r. 60 k.
„ 5 „ „ 2 r. 20 k.
„ 4 „ „ 1 r. 80 k.
„ 3 „ „ 1 r. 35 k.
„ 2 „ „ — r. 95 k.
„ 1 „ „ — r. 50 k.
Wäljamaale 2 korda nädas
sa ates
Üksik num
Kuulutuste petit=rida
Kell 11 e. l. ülesantud
selsamal päewal ilmuda.
kuu 1 päewast alates.
tuleb 10 kop. maksta ja u
mata jäänud numbrid saad
maksuta järele, kui nende
päraft numbri ilmumist p

Põllutöö ja põllupidamise ühisus.

Tänawuse wiljaikalduse ja nende põhjuste kätte=jõudmisel, kust see tuleb, et jällegi mitmed maanurgad ülespidamiseta peawad jääma, tekib küsimine: kas on abinõuusid, mis põllupidamist peaaegu otsalõppemata igaaastastest wiljaikaldustest wõiksiwad päästa ehk teiste sõnadega: kas on wõimalik põllutööd meie riigi kesk=kubermangudes talupoja ülespidajaks lugeda, ilma et meie temast muude tarwituste ja wäljaminekute jaoks sissetulekut loodaksime? Sarnane otsus wõiks küll muidugi niisuguse põllupidamise=wiisi, niisuguse wanaaegse maaharimise ja mullapinnast looduse=annete wäljatoomise kohta käia, mis praegu weel laialiselt meie riigis tarwitusel, ja iga aastaga ikka enam ja enam põllumeest puudust laseb kannatada, temale ta rasket töötwaewa ei jõua kätte tasuda ja inimest selles mõttes kinni peab, et tema alaliselt puuduse küljes peab rippuma ja sellest wälja ei pääsegi. Alaliselt ei wõi mitte põllutöö langemine edasi kesta. Talurahwa waeseksjäämine nõuab tingimata nende põhjuste hoolsat järeluurimist, millest see waeseksjäämine tekib, ning kõigepäält weel põllusajanduse langemise põhjust neis maanurkades, kus see langemine talurahwast sunnib ülespidamist laenude ja ja riigist saadud annete waral omandama.

Nüüd on päälinna lehtede kuulmist mööda kesk=kubermangude talurahwa majanduse langemise põhjusel rahaministeriumis küsimus päewakorrale wõetud ja nõu liikumas, iseäralist kommisjoni asutada, kellele ülesandeks tehtawat abinõuusid otsida, kuidas talurahwa põlwe sisemistes kubermangudes kergitada. Kõik seni ajani korda saadetud järeluurimised, Walujewi kommisjoni mitmekülgse põhjaliku tööga alates ja arwustiku teadetega lõpetades, mis mitme kubermangu maakogud wiimse kahekümne aasta sees kogunud, toowad hulga takistusi päewawalgele, mis põlluasjandust iga katse juures praegusest seisukorrast paremale, enam kasu töötawale teele püüdmast tagasi hoiawad. Praegune põllupidamise=wiis on liiga wananenud, ta on endiseks jäänud, ehk küll paljud tingimised hoopis teiseks on muutunud. Nende muutunud tingimiste seast on kõige tähelepanemise wäärilisem maa puudus, mis nüüd nende laialiste, sel ajal põlluharimiseks tarwitamata maade aset täidab, kui alles Wene põllupidamise ühisus asus, mis nüüdgi Suur=Wenemaal pää ülespidamisega, põllutööga, omale teiba teenib. Haritawa põllupinna wähenemine on alati ja igalpool maailmas wälispidise põlluharimise seespidiseks muutnud. Igasugune wiiwitus sellel loomulikul majanduse edenemisel, hariduse edasi jõudmisel, on suurt kahju ja puudust sünnitanud. Ajalugu tõendab, et need puudused on Inglise=, Saksa= ja teistel maadel terwed põllupidajate järeltulewad põlwed sundinud kitsikuses elama. Nende maade põllutööd aga seatakse nüüd neile rahwastele eeskujuks, kes seni ajani weel puudust pole tundnud, wõi põllutööle üleüldist tööstuslist püüet tehnika täiusele ja oma ning üleilmlist majanduslist tähtsust pole jõudnud anda. Sarnastest püüetest ei wõetud selleaegje põllupidamise ühisuse poolt, kus põllumaad palju ja ta harijatele tublit tulu töi, ühtegi oma tegewuse ülesannete sekka. Ühisus rajas rahwa seas kombelise elualuse, andis temale tarkuse jõudu ja oli rahwale ainsamaks ja esimeseks kooliks, kus rema niihästi kombeliselt kui ka seltskondlise elu poolest kaswatust sai. Ühisuse tähtsus Wene rahwa kohta on nende meeste läbi kaunis suureks tõusnud, kes põhjalikult selle tähtsa ja tubli iseseiswa asutuse ajaloo ja mehanismuse ära õppisiwad, mis rahwa waimust wälja kaswas ja mitugi aastasada elutses.

Ühisuslise põlluharimise küsimus, mis juba Katariina walitsuse ajal ja pärast 40 aastate sees elule ärkas, wõeti Haksthausenite wennaste poolt põhjalikule harutamisele ja läbiwaatamisele ning 1847. aastast alates on ta ühtelugu tõsisemõttelistes ajakirjades läbirääkimise all olnud. Põlluühisus leidis niihästi haritud seltskonna kui ka tema paremate kaitsjate poolt täit kiitust ja rahulolemist, kui nad tema endise aegse laadiga ja selle suure kasuga, mis tema Wenemaa seltskondlikule elule töi, tuttawaks saiwad. Mitte ainult slawänofiilid waid ka õpetlased ja rahwamehed paniwad suurt lootust ühisuse pääle, mis edaspidise Wene talurahwa hariduse edendamisele suurt abi pidi andma. Kuid lootused majandusliste olude paremale järjele muutmise kohta ei läinud mitte täide. Seni ajani ei ole ühisuses olewad liikmed uuendusi oma põllupidamises ette wõtnud, waid oma wananenud wiisi juurde jäänud ja hoiawad ikka põllud kolmes wäljas.

Teada on, et põllupidamises kõige päält Inglismaal uuendusi ja muudatusi ette wõeti, ning pärast seda hulga aja järele, alles minewa aastasaja lõpul sarnane muudatus ka Saksamaal tarwitusele tuli. Mõlemates maades aga muudeti kõige päält rahwa elamise=kord sootumalt teiseks: külad kadusiwad ja nende asemele ilmusiwad üksikud hooned ja talud, ühesõnaga: elukord seati nii sisse, nagu majanduse edenemiseks kõige sündsam oli. Ka Amerika asundustes seati inimesed samasugusel wiisil elama. Skandinawia riikides on need paigad, kus praeguse aastasaja algul weel külad asusiwad, nüüd seltsimajadega, koolidega, haigemajadega, laenukassadega, kaubahoonetega jne. täidetud. Põllupidajad on enamasti igalpool oma elukorda nii seadnud, et nad oma põldude keskpaigas asuwad. Et sarnane asumine majandusele suurt tulu toob, on kahtlemata kindel. Temaga lepib iga talupoeg kokku, olgu ta ka wõi ühesusegi liige. Kuid pääle ühissuslise maapidamise, mis lahus elawate põllumeeste maapidamisele täielisels wastandiks on, tekib weel küsimine, mida ainult asjatundlise põhjaliku uurimise järele wõib seletada: Kas on Wene riigi rahwas seltskondlikult nii kaugele jõudnud, et lahus elamisel tarwis pole waenlaste kallalekippumist karta? Ajalooliselt on teada, et hulgad Lõuna=Wenemaal ette tulnud kuritööd rahwast on sundinud ühtekokku asuma, nii et nüüd määratumad külad igalpool asuwad. Hulgast üksikutest taludest, mis ennemalt Kurski kubermangus ajusiwad, lõ
sed paljud ä
röövlitele as
nasel wiisil e
asutamine e
saada, kuid
lootustgi, et
jandus pare
selle pääle w
waid põldu
aega ära kul
witab, asuwa
tesse, mitme
desse ühtekok
on halb tarn
muudatust et
rohuseemet ta
Kui soowi
majanduslisel
tuleks kõigepä
et talupojad
tes külades
lähetsiwad.
eeskuju järel
mugi kahewa
hilja Wene
sarnane mu
parem tee
ise seda häda
ja oma maja
gimiste järele
mise äratam
päält rahwa
laotada.

Ki

Nagu
F. Ederberg
IV. ja V.
„Sõna ja
nädali pärast
kulul Kuresaa
tud trükis. P
nes kohas tä

Sõda ja rahu.

Krahw Leo Tolstoi romaan.

Kirjaniku poolt lubatud ümberpanek.

Kolmas jagu. 184

Ümberpannud M. Põdder.

Kui kapten oma jutu nõiduslik=ilusa Poola proua üle oli lõpetanud, pööras ta selle küsimisega Pjääri poole, kas tema ka juba sellesarnast iseenese ohwerdamise tundmust armastuse=asjus ja kadedust seadusliku naesemehe wastu on maitsnud.

Pjäär, kes selle küsimuse läbi oli erutatud, tõstis oma pääd ja tundis endas sundmust neid mõtteid awaldada, mis tema meeles mõlkusiwad; tema hakkas seletama, et temal wähe teised arwamised naesterahwa armastuse kohta on. Ta ütles, et tema oma terwe elu jookful ainult ühte naesterahwast on armastanud ja teda praegugi weel armastab, ja et see naesterahwas ka ialgi ei wõi tema omaks saada.

„Kas see tõesti tõsi on?“ hüüdis kapten

Selle pääle seletas Pjäär, et ta seda naesterahwast juba oma kõige nooremast põlwest saadik olla armastanud; aga samane neiu olewat alles liig noor ja tema ise oma isa ilma nimeta sohipoeg olnud. Pärast aga, kui ta omale seadusliku poja nime saanud ja ühtlasi ka suure waranduse pärinud, ei olla ta siisgi mitte julgenud oma armastatud neiu pääle mõtelda, sest et see weel liig noor olnud, tema ise olla teda aga üle terwe maailma kallimaks arwanud ja auustanud ja sellepärast ka oma kohta teda liig kõrgeks pidanud. Kui Pjäär omal jutustusel oli selle kohani jõudnud, pani ta kaptenile küsimise ette, kas tema ka niisugusest armastusest aru saab?“

Kapten tegi käeliigutuse, mis seda pidi tähendama, et, kui ta ka niisugusest armastusest aru saada ei jaksa, tema siisgi palub edasi jutustada.

„Platoniline, puhas armastus, — pilwed...“ pomises Pjäär. Kas joodud wiin, wõi südame=sund oma mõtteid tagasi hoidmata awaldada, wõi arwamine, et see wõõras mees ialgi teada ei wõi, kes tema jutus kujutatud tegelased oliwad, wõi kõik põhjused ühtekokku --- päästsiwad Pjääri keelepaelad lahti. Ja suud muigutades ja wesiseks läinud silmadega nagu kuhugile kaugusesse waadates jutustas ta oma armastuse=lugu: kuidas ta naesemeheks saanud, kuidas Natasha tema kõige paremat sõpra oli armastama hakanud, pärast aga selle mehe wastu oli truudust murdnud, ja oma terwet wastolu selle neiu kohta, mis iseenesest õige lihtlabane oli. Rambali poolt ettepandud küsimuste tõttu sattus Pjäär wiimaks koguni niisugusesse erutusesse, et ta isegi seda jutustas, mida ta esiotsa oli warjul pidanud — nimelt, missugune seisus temal kõrgemas seltskonnas oli, ja wiimaks läks ta oma usalduses koguni nii kaugele, et ta oma uuele sõbrale isegi oma nime awaldas.

Kõige rohkem äratas Pjääri jutustusest see lugu kapteni imestlewat tähelepanemist, et Pjäär wäga rikas mees oli, et tema Moskwa linnas wõis kaks lossi omaks nimetada ja et tema kõik seda oli maha jätnud, ilma et ta ise Moskwast oleks ära reisinud, waid oma nime ja seisust ära salates oli linna jäänud.

Juba oli hiline ööaeg, kui mõlemad üheskoos wälja uulitsale astusiwad. Öö oli soe ja selge. Majast pahemat kätt paistis Petrowkalt esimese Moskwas alanud tulekahju kuma. Paremal käel seisis noore kuu sirp kõrgel taewa laotusel, ja otse kuu wasta ripnes teiselt taewaküljelt see sabatäht, mis Pjääri mõttekujutuses tema armastusega oli ähwardatud. Wärawa ees seisiwad Gerassim, kõõgitüdruk ja kaks prantslast. Nende kõlawat naeru ja üksteisele arusaamata keelel kõnelemist oli juba kaugelt kuulda. Nad wahtisiwad tulekuma poole, mis linnas nähtawale oli tõusnud.

Selles wäikses tulekahjus, mis pääle selle weel kauges linnajaos lahti oli pääsnud, polnud midagi kohutawat leida.

Särawate tähtede, kuu, sabatähe ja tulekuma läbi walgustatud kõrge taewa pääle waadates maitses Pjäär rõõmustawat ja tema südant põhjani liigutawat tundmust. „Kas see küll ilus ei ole, kas toredamat nähtust weel wõiks soowida?“ mõtles ta. Ja äkitselt, kui tema ettewõte temale meelde tuli, hakkas tema pää pööritama, ja ta süda läks nii halwaks, et ta pidi aia najale toetama, et ennast kukkumise eest hoida.

Ilma et ta oma uue sõbraga jumalaga oleks jätnud, läks Pjäär wankuwate sammudega wärawalt ära. Kui ta siis oma tuppa oli tagasi jõudnud, heitis ta sohwa pääle pikali ja uinus warsti magama.

XXX.

Tulekuma pääle, mis 2=sel septembril juhtunud tulekahjust taewa poole tõusis, waatasiwad mitmelt teelt ja mitmesuguste tundmustega linnast ära põgenenud ja wälja kolinud elanikud kui ka taganewad sõjawäehulgad.

Rostowide rong seisis sel ööl Mõitishtshis, mis Moskwast 20 wersta kaugel on. 1=sel septembril oliwad nad õhtul hilja wälja sõitnud, tee oli wooride ja sõjawäe=hulkade läbi nii ära ummistatud olnud, nii palju asju oli ära unustatud, mille järele inimesi pidi saadetama, et nad samasel ööl nõuuks wõtsiwad wiis wersta Moskwast kaugel öömajale jääda. Järgmisel hommikul ärkasiwad nad alles hilja ülesse, ja jällegi oli tee pääl ni
nad oma päewareisil üksnes kuni su
siwad. Õhtul kella 10 ajal asusiwa
kui ka nende kaasas reiswad haawatu
ja majadesse öökorterisse, ühed sinn
mööda, kuidas keegi selles suures kül
wide teenrid, kutsarid ja haawatute o
retsesiwad kõige esitiks oma herraste
wad siis ka ise õhturooga ja andsiwa
Selle pääle aga läksiwad nad wälja

Lähemas talumajas lamas Raj
tant, kellel käeranne oli ära purusta
mida ta tundis, sundis teda haledust
pidamata oigama, ja need oigamised
sügisese öö pimeduses. Esimesel ööl
selsamal õuel puhkamise=paiga leidnu
seisiwad. Krahwinna kaebas aga pär
oigamise pärast terwe öö otsa ei ole
nud, mille pärast tema ka Mõitishtsh
talumajasse asus, et aga sellest haaw
eemal olla.

Keegi teenrite hulgast nägi trep
kummi tagant weel ühte teist, wäikse
Üks tuleheli oli juba ammugi nähtan
siwad, et see Wäike=Mõitishtshi oli, n
kad oliwad põlema pistnud.

„Aga, kaege, wellekesed, to on
ütles üks tensik. Kõik pööraſiwad on
teise tulekuma pääle.

„Jah, tõsi ta on, rahwas rä
nowi kasakad pidawat Wäike=Mõitis
olema.“ — „Nemad! Ei, see ei o
tishtshi, see on kaugemal.“ — „Ka
Moskwas.“ — Kaks meest astusiwad
teisele poole tõlla taha ja istusiwad
„Ta om hoopis kuramal pool! To o
tishtshi on, kae, tol kotal, ent ta o
— Esimeste juurde asusiwad weel mi
„Näed sa, küll ta aga leegitseb,“ ü
„see tulekahju, herrad, on otse Moskwa
silmanäo järele kas Sushtshewskaja
kohta.“ Keegi ei wastanud selle tähe
kaua waatasiwud kõik need inimesed se
suuremaks tõuswa leegi pääle.

Wanamees, krahwi kammerteene
Danilo Terentjitsh, astus meeste s
Mishkad.

saanud, nimelt saakramentide õpetuses. Iseäranis on ristimise õpetus parandatud ja laiendatud, mis nimelt Baptistlaste eksiõpetuse pärast tarwilik oli. Kui sellegi pärast lugeja mõnes kohas enam seletust oleks soowinud ja augukese silmab, siis on see raamatu kirjutaja tahtmise wastu nõnda pidanud sündima. Käsikirjas seisis rohkem. On loota et koolmeistrid sellest raamatukesest kasu saawad. Oleks soowitaw, et õpetajad seda leerilastele soowitaksiwad. Ehk küll raamat paksemaks kaswanud, siisgi on hind endine. Rõõmustawaks tuleb seda nähtust pidada, et paremaid raamatuid juba teises trükis on wõimalik awaldada.

Politika ringwaatus
ja wäljamaa sõnumid.

Austria keisrinna Elisabet maeti laupäew 5. (17) septembril Wieni kaputsini kirikus maha. Juba hommikust saadik oli sel päewal uulitsatel elawus suur. Inimesi sammus kesklinna poole kui murdu. Igaüks püüdis enesele mõnda uulitsasse, kust leinarong läbi läks, waatekohta saada. Linna minejad raudteerongid oliwad juba päew enne rahwast kuhjani täis olnud, hommiku ja kesk päewa ajal woolas teda ikka weel juurde. Wieni linn aga oli ennast musta leinaehtesse seadnud. Pea kõigil majadel lehwisiwad leinalipud, ning aknad ja palkonid oliwad musta kalewiga kaetud. Ka inimesed oliwad suurel osal leinariided selga pannud.

Warsti pääle lõunat pandi uulitsatel laternad põlema. Auuwahtideks olewate sõjameeste taga ootas rahwas waiksesti leinarongi tulekut. Kell neli kuulutas kellade mürin, et leinarong keisrikojast teele astunud. Kammerteenrid oliwad surnukirstu wõtnud ja wankrile kandnud. Kirstul sammusiwad ees: kaks kojakommissari, koja-kiriku teener ristiga, kaks kojakaplani, ning kojapreester põlewate küünaldega ja üks ülem koja kommissar. Kirstu kõrwal ja taga kõndisiwad kojanoormehed põlewate tõrwikutega, siis tuliwad mitmed wäeosad ning wiimaks kadunud keisrinna kojarahwas.

Kaputsini kirikusse, mille seinad, põrand ja pingid musta kalewiga kaetud, oliwad keisri kojaametnikud kokku kogunud juba enne, kui leinarong liikuma hakanud. Kui see juba kiriku ligi saanud, siis ilmusiwad sinna ka kõige kõrgemad ja kõrgemad herrased. Kiriku ees aga seisiwad kindralid, staabi ohwitserid ja ülemohwitserid. Kui leinarongi alustus Mihaeli platsile jõudis, wõtsiwad ootajad pääkatted ära ja kõigest rahwast käis sügaw liigutus läbi.

Oli surnuwanker Kaputsini kiriku päärwärawa ette jõudnud, wõeti kirst ja wiidi waimulikkude meeste saadetusel kirikusse. Sääl pandi ta alusele, kus kõigil äärtel küünlad põlemas oliwad. Siis tuli surnu õnnistamine ja koja muusikakoori laul ning kaputsinide leinapalwed. Teenrid wõtsiwad siis kirstu, ja wiisiwad ta kaputsinide saadetusel alla hauda. Kirstu järel sammus keiser Franz Josef ühes ertshertsog Salwator'i ja Baieri printsidega alla pimedasse hauda, kus surnukeha weel wiimast korda õnnistati. Selle järel sõitsiwad matusekülalised kirikust minema. Keiser Franz sõitis Saksa keisri seltsis. Pidusöögist ei wõtnud keiser osa. Ta sõitis ühes Saksi kuningannaga ära Schönbrunni.

Prantsusemaalt. Uus sõjaminister ja uus ehitusteminister olla juba käes, ja kolmapäew pidawat kohtuministeriumi kommisjon Dreyfus'i aktide uurimiseks esimest koosolekut ära pidama. Kommisjoni kokkuastumisele antakse kõigel pool see tähendus, et see protsessi uuendamise alustus on. Enam jagu ajalehti terwitawad uuendamist rõõmuga ja ütlewad, seda olla rahwa waigistamiseks tarwis. Et rahwast hää jagu protsessi uuesti ettewõtmise poolt, on juba uulitsatelgi näha. Enne karjuti sääl ainult: „Kadugu Dreyfus," j. n. e., nüüd karjutakse: „Kadugu Brisson" ja „kadugu protsessi uuendamine" kõrwal juba ka: „Elagu Brisson, elagu uuendamine." Nii sündis laupäew. Reedil oliwad jälle arwata 2000 inimest päris koosolekut pidamas. Nad tegiwad otsuseks Picquart'i wabakslaskmist ja sõjakohtu ärakaotamist nõuda, ning Dreyfus'ile ja ta perekonnale kaastundmust awaldada.

Iseäralik on, mis „Düna-Zeitung'ile" Berlinist telegrahweeritakse: Kohtuminister olla ministritekogus seletanud, protsessi uuendamist olla õigusliste ja politiliste põhjuste pärast tarwis, sest selge olla, et maad ära olla antud. Aga Dreyfus ei olla mitte süüdlane. Faure waielnud sellele tasaselt wastu. — Londonis jutustanud Esterhazy, tuhandest Dreyfus'i dokumendist olla kuus sada wõltsitud. Tema ise olla ülemate käes ainult tööriistaks olnud. Ta saada kõik ära jutustama, kuida lugu olnud.

Preisi maapäewa walijate meeste walimine wõetakse 15. (27) oktobril ette, saadikute walimine 22. oktobril (3. nowembril).

Sundanist. Inglise poolt kuuldub, kaliif olla kõigelt poolt ümber piiratud ja pidada pea, kas elusalt, wõi surnult, inglaste kätte langema. Gedarefist oliwad derwishid talle 2500 meest appi saatnud, aga need on inglaste poolt lüüa saanud. Inglise lehe „Daily Telegraph'i" sõnumisaatja jutustab nimelt, Briti suurtükipaat „Sultan" olla Gedarefi wäge suurtükkidega lasknud, 1000 meest surmanud ning teised taganema sundinud. — Gedarefi on nüüd osa Briti Kassala wäest läinud.

Sama lehe sõnumisaatja teatab, mis talle üks derwishide laewakapten Fashodast jutustanud. Kapten olla Fashoda ligikonnas maal käinud ja maa päriselanikkude käest kuulnud, et 8 Europa ja 100 Senegali meest mustade abiga Fashodas olewa derwishide wäe ära wõitnud. Lahing peetud lageda wälja pääl ära. Derwishid pannud, pääle selle kui neist 100 meest surma saanud, põgenema.

Hiinast. Tsunglijamen on Inglisemaale luba andnud, Briti Kaulong'ist Kantonisse wäikest raudteed ehitada. Selle wastu on lord Salisbury omad Niutshwangi nõudmised jätnud, mispärast raudtewalitsus Hongkongi-Shanghai pangaga läbirääkimised lõpetanud ja Wene-Hiina pangaga nõuupidamisi alanud.

Keisri käsul on wiimasel ajal Hiinamaal õige palju uuendusi ette wõetud. Kardetakse, et uuendused liig äkilised on ja nii rahwa ja ametnikud mässama wõiwad ajada.

Lääne-Indias on kange torm suurt kahju teinud. Torm kestis arwata 10 tundi. Santa-Luutsias ei ole pea ühtegi maja, mis terweks oleks jäänud, ka Barbaduse saarel on palju majasid ära purustatud. Niipalju kui seni teada, on kõigil saartel ühtekokku 61 inimest surma saanud, 31 haawatud. Majasid on 2000 ära purustatud ja 1500 inimest on päris ilma pääwarjuta jäänud.

Wenemaalt.
Kaugemalt riigist.

Peterburist. Greeka kuninganna Olga, kes praegu päälinnas wiibib, käis „Pet. Wed." teatel 4. skp. Krestowosdwishenski seltsis, kelle õed Greeka-Türgi sõja ajal kuninganna juhatuse all haigeid rawitsesiwad.

— Näljahäda maanurkadele on põllutöö ja riigimaade ministerium Samara maakogu ettepaneku pääle luba andnud niihästi tänawu sügisel, kui ka tulewal kewadel loomi kroonu maade pääl sööta. „Nowosti" kuulmise järele olla ühtlasi ka luba antud käsitöölistele kroonu-metsadest wõimalikult odawa hinnaga puu-materjaali müüa, kuid mitte alla 1/3 praegu makswat taksi.

— Wenemaa raudteede pikkus oli päälinna lehtede kuulmise järele käesolewa aasta augustikuu 1 päewani 41,696 wersta. Neist on teideministeriumi walitsuse all 37,919 wersta, sõjaministri all Tagakaspia raudtee 1,415 wersta, kuna Soomemaal raudteed 2,362 wersta on. Pääle selle on praegusel ajal 11,155 wersta pikkuselt rauteed ehitamisel, kuna ehitamise luba 3,353 wersta pikkuse tee kohta on antud.

Skwiri maakonnast ja ümberkaudu kaebatakse „Kiewlj.", et sääl juba enama 1½ kuu jooksul wihma ega kaste tilkagi pole tulnud. Endistel aastatel oli talwewili juba ammugi mahakülwatud, tänawu aga ei ole weel mitmes paigas usaldatud külwama hakata, sest muld on kuiw kui tuhk ja karta on, et kahjulikud putukad seemne ära rikuwad. Mõnes kohas on maapind nii kõwaks kuiwanud, et talupojad teda kuidagi ei taha saada üles künda. Tarwis oleks hää sagar wihma, siis wõiks külwitööga algada. Toidu puudusel on ka tööloomad jõuetuks jäänud, nii et waewalt nendega saab põldu harida, kuid sellegipärast on loomad kallid, näit. matsis härgade paar hiljuti 80—100 rbl., nüüd aga 110—130 rub. Hobuseid ostetawat iseäranis palju wäljamaale, mis põhjust annab nende eest kallist hinda nõuda. Ka olla liha hinnad 20—30 protsendi wõrra tõusnud.

Soomemaalt.

Helsingist. Soomemaa sõjawäeseaduse muutmise asjus kuulewad ajalehed, et Peterburi selle-kohase kommisjoni poolt walmistatud seadluse eeltööd Soome maapäewale mitte ainult hääkskiitmiseks ei taheta ette panna, waid Soome maapäew ja senat peawad seaduse harilikult läbi katsuma ja oma otsust andma. Kui Peterburi sõjawäeseaduse eeltöö kommisjoni enamkoosoleku protokollis mõtet antud, nagu peaksiwad Soome maapäew ja senat uut seadust muudatusi hääks kiitma, on Soomemaa täitline riigisekretär Procopé allkirjale seletuse juurde lisatud, et Soomemaale seaduse andmise kord Soomemaa põhjuseaduses on tähendatud, mis 25. oktobril 1894. aastal Kõigekõrgemalt kinnitatud. — Kui Soomemaal sõjawäeseadus läbi katsutud, antakse weel Wene riigi-nõuukogule läbi waatamise data, sest et ta ühtlasi ka Wene riigi asjusse puutub.

Kodumaalt.

Wiljandi Eesti Põllumeeste Seltsi poolt 12., 13. ja 14. septbril s. a. ärapeetawale **põllu- ja karjakaswatuse näitusele** on õige rohkesti loomi ja asju üles antud, iseäranis hobuseid, kelle arw pääle 120 on, kuna eewa aasta näitusel 80 hobust. Ka karjakaswatuse- ja põllutööriistade poolest tõotab näitus tähtsa saada, nõndasama on ka naestera käsitöösid rohkel arwul üles antud. Üleüldse on loomi ja asju pääle numbri näituse nimekirjasse üles antud. Õpetusrikas ja huwitaw lootuse järele laupäewal 12. kell 8 õhtu seltsimajas ärapeetud mesilastepidajate koosolek olemas, mitmed kõned asjatundjate poolt taksse ja mitmed mesilastepidamise puutuwad tähtsad küsimused haruldase wõetakse. Iseäranis sisurikas on näituse pühapäew: 1—3 on hobuste näitamine (wäljatoomine), pääle selle umbes kella 3 ajal p. l. peab mõisa pärisherra A. von Sivers kõnet kariloomade ja nende kasutamise üle, kella 5 ajal tuleb Wiljandi gawere walitseja hra J. Lillak'u ette „Misfugusid piimaproduktisid" ja näitustel auuhinnaga kroonitakse. Kella 9 ajal algab seltsi sõbrapäew. Wiljandi karskuse seltsi „Wabadus" näitlejate poolt näitemäng „Ja neljajärguline kurblik luulelugu," jaandnud Anton Jürgenstein, ja järele tuleb weel tants seltsiliikmete ja nende sissetoodud wõõrastega. Pühapäewal mängiwad näitusel 2 muusikakoori. Ka esmaspäewaks kõnepidajaid palutud. Annab Teada, et wataat näituse ajaks ilusa ilma, wõib loota, et rahwas suurel hulgal näitust waatama ja teatust kogu tuleb.

—a—

„Mis sinusugusel molul siin weel wahtida on? . . . Krahw küsib sind järele, aga kedagi ei ole leida; mine, korista riided ära."

„Aga ma olin ju ainult silmapilguks jooksnud wett tooma," wastas Mishka.

„Aga, mis Teie sellest arwate, Danilo Terentjitsh, selle tulekahju kuma näitab ikka Moskwa kohal olewat?" ütles keegi toapoiste hulgast.

Danilo Terentjitsh ei lausunud sõnagi wastuseks, ja kaua aega seisiwad kõik jälle wait. Tulekuma lagunes ikka laiemale ja hakkas sinna ja tänna laenetama.

„Jumal olgu kõikidele armuline! . . . Tuul ja põuane ilm . . ." ütles jälle kellegi hääl.

„Kae ometi, to läts kui piibust. Oh, sa Essand! Esige kerkohakke om nätta! Essand, halasta meie pataste pääle!"

„Küll nad ära kustutawad, pole wigagi."

„Kes peaks siis seda tuld weel kustutama?" kuuldi äkitselt Danilo Terentjitshi häält, kes senini oli waikinud. Tema kõne oli wäga aeglane ja rahuline. „Sääl põleb, wennad, tõesti Moskwa linn," ütles ta, „emakene, walgekiw. . ." Temal jäi hääl kurku kinni, ja äkitselt hakkas ta wanade inimeste wiisil nuuksudes nutma. Ja just kui olekiwad kõik üksnes selle pääle oodanud, saiwad nad korraga aru, missugune tähendus nende kohta sel tulekumal oli, mis neile silma paistis. Kuuldi õhkamisi, palwetamise sõnu ja krahwi wana kammerteenri nuuksumist.

XXXI.

Kui kammerteener tagasi oli tulnud, teatas ta krahwile, et Moskwa põleb. Krahw pani endale magamisekuue selga ja läks wälja waatama. Temaga ühtlasi läksiwad ka Sonja, kes ennast weel mitte ei olnud riietest lahti wõtnud, ja madam Shoss. Ainult Natasha ja krahwinna jäiwad tuppa. (Petja ei olnud enam selle perekonna liikmete seas: tema oli oma polguga edasi marssinud, kes Troitsa poole läks.)

Kui krahwinnale Moskwa linna põlemist teatati, hakkas ta nutma. Kahwatanud näoga ja tardunud silmadega istus Natasha pühade kujude all pingil (selsamal kohal, kuhu ta warsti pärast öömajasse jõudmist oli istunud) ja ei pannud isa sõnu tähelegi. Tema kuulas adjutandi wahetpidamata oigamist, mida kolme maja tagant kuulda oli.

„Oh, missugune hirmus lugu!" ütles külma ja ehmatuse pärast judisew Sonja õuest tagasi tulles. Ma arwan, et terwe Moskwa linn põleb, nii hirmus on selle tulekahju kuma! Natasha, waata ometi, siit aknakesest wõib seda näha," ütles ta õele, kuna ta silmanähtawalt kuidagi wiisi tema meelt püüdis lahutada. Aga Natasha waatas tema otsa, nagu ei oleks ta sellest arugi saanud, mis temalt küsiti, ja hakkas siis jälle ütsi-silmi ahjunurka wahtima. Natasha oli selles tardunud olekus juba hommikust saadik, nimelt just sest ajast saadik, kui Sonja krahwinna imestuseks ja pahanduseks oli arusaamata põhjusel tarwikiseks pidanud Natashale teatada, et würst Andrei haawatud on ja praegu nende rongiga ühes sõidab. Krahwinna läks Sonja pääle nii wihaseks, kui ta aga haruldasel korral wihaseks läks. Sonja nuttis ja palus andeksandmist, ning nüüd püüdis ta nagu selle läbi oma süüdi tasuda, et ta wahetpidamata oma õe eest hoolt kandis. „Waata ometi Natasha, kui hirmsasti linn põleb," ütles Sonja.

„Mis põleb?" küsis Natasha. „Ah jah, Moskwa linn. Ja just kui ei oleks ta tahtnud selle lutse täitmata jätmise läbi Sonjad pahandada, waid ühtasi ka temast ennemalt lahti saada, pistis ta oma pää aknast wälja ja waatas siis nõnda wiisi, et ta silmanähtawalt midagi näha ei wõinud ja istus siis jälle oma endisesse olekusse.

„Aga sina ei ole ju midagi näinud?"

„Ei, ma olen tõesti näinud," wastas Natasha rahu paluwal toonil.

Ja nii hästi krahwinna kui ka Sonja saiwad aru, et Moskwa linn üleüldise ja Moskwa põlemine iseäranis ei suutnud Natasha tähelepanemist äratada, niisama wähe kui mingi muu asi.

Krahw läks jälle waheseina taha ja heitis magama. Krahwinna astus Natasha juurde, puudutas käega tema pää külge, nagu ta seda niisugustel puhkudel tegema oli harjunud, kui tütar haige oli, puudutas siis pärast ka oma huultega tema otsaesise külge, just kui oleks ta tahtnud järele katsuda, kas teisel wast palawik on, ja suudles siis teda.

„Sa oled ennast wist ära külmetanud? Sinu terwe ihu wärises? Sa peaks warsti puhkama heitma," ütles krahwinna.

„Puhkama heitma? Jah, hää küll, ma lähen magama. Ma lähen warsti magama," ütles Natasha.

Sest saadik, kui Natashale oli samase päewa hommikul teatatud, et würst Andrei raskesti haawatud on ja nende rongiga kaasa sõidab, oli ta ainult esimesel silmapilgul palju selle järele pärinud, kuhu ta haawa on saanud? mil wiisil? kas ta ka raskesti on haawatud? ja kas teda ka näha wõib saada? Aga kui temale oli öeldud, et ta würsti ei wõi näha saada, et ta raskesti on haawatud, kuna aga tema elu enam kardetuses ei ole, jättis ta kõik pikemad järelepärimised seisma ja ei kõnelenudgi enam. Silmanähtawalt ei uskunud ta kõike, mida temale ette kõneldi, aga ta sai ka aru, et tema pikematest järelepärimistest ka ühtegi kasu ei oleks olnud, kuna temale ikka nõu samu wastusid oleks antud. Terwel päewareisil oli Natasha juurte silmadega enda ette wahtinud, mille pilgu tähendus krahwinna juba tundis ja sellepärast ka kartis ja ilma sõnagutamata tõlla nurgas istus. Niisama oli ta ka nii ilma liigutamata sel pingil paigal seisnud, kuhu ta kord istunud. Et tema millegi üle järele mõtles, millegi otsust tegi wõi juba otsust oli teinud, — seda teadis krahwinna selgesti, kuid seda ei teadnud ta mitte, mille üle Natasha nii sügawalt järele mõtles, see just oligi temale kohutaw ja piinlik.

„Natasha, tuwikene, wõta ennast riidest lahti ja heida minu woodisse. (Ainult krahwinnale oli magamisesängi üles tehtud, kuna aga madam Shoss ja mõlemad prillid pidiwad põrandal heinte pääl magama).

„Ei, mamma, ma heidan siia põrandale," ütles Natasha wihasel häälel, läks siis akna juurde ja tegi selle lahti. Awatud akna läbi oli haawatud adjutandi oigamine weel selgemini kuulda. Ta pistis oma pää wälja niiskesse öö-õhusse, ja krahwinna nägi, kuidas tema peenikene kaela nutu pärast wabises ja akna raami wastu peksis. Natasha teadis, et oigaja mitte würst Andrei ei olnud. Tema teadis, et würst Andrei sellesama talu ruumides lamas, kõrwemadgi oliwad, nimelt aga eeskoja läbi lahutatud teisel toas; aga see hirmus ja wahetpidamata oigamine sundis teda nutma. Krahwinna wahetas Sonjaga pilkusid.

„Heida puhkama, tuwikene, heida puhkama," ütles krahwinna oma käega õrnasti Natasha õla külge puudutades.

„Ah, jah . . . Ma heidan warsti magama," wastas Natasha ennast nii kähku riietest lahti wõttes, et selle juures oma undrukute paelad katki kistus. Kui oma päälmised riided maha oli wisanud ja ööjaki selga pannud, istus ta enda alla tõmmatud jalgadega põranda walmistatud magamise asemele; siis wiskas ta oma pika peenikese juuksepatsi üle õla rinna ette ja hakkas teda ümbrikplettima. Tema peenikesed, pikad ja selle tööga wilunud sõrmed harutasiwad osawasti patsi lahti, punusiwad uuesti kokku ja sõlmisiwad otsa wiimaks kinni. Selle töö juures keeras Natasha pää ennast harjunud wiisil pea paremale, pea pahemale poole, aga tema silmad, mis nagu palawikus oliwad awatud, wahtisiwad liikumata pimedusse ikka otsekohe. Kui öökriidesse panemine oli lõpetatud, sirutas Natasha ennast wagusi heinte üle laotatud linade pääle, magamiseaseme ukseepoolsele äärele.

„Natasha, heida sina keskele," ütles Sonja.

(Pooleli.)

Peterburi sõjawäeseaommisjoni enamus on tokollis mõtet awaldaeakfiwad Soome maaunt seadust muutmata , on Soomemaa asekretär Procopé oma etuse juurde lisanud, aale seaduse andmise maa põhjusseaduses ära ud, mis 25. oktobril Kõigetõrgemalt kinnii Soomemaal sõjawäe katsutud, antakse tema ginõunukogule läbi waata ühtlasi ka keiserpuutub.

umaalt.

esti Põllumeeste Seltsi
3. ja 14. septembril
wale **põllu-ja käsitöö**
õige rohkesti loomi ja ud, iseäranis hobuseid, le 120 on, kuna miäitusel 80 hobust oli. atuse- ja põllutöö-saatöötab näitus rikas ma on ka naesterahwa el arwul üles antud. omi ja asju pääle 700 nimekirjasse üles wöekas ja huwitaw saab laupäewal 12. sept. seltsimajas ärapeetaw te koosolek olema, kus asjatundjate poolt peeo mesilastepidamisesse ad küsimused harutusele iranis sisurikas on aga ew: 1—3 on hobuste jatoomine), pääle selle, ajal p. l. peab Õisu era A. von Sivers de ja nende kaswa- 5 ajal tuleb Sürhra J. Lillak'u kõne: iimaproduktisid peaks nnaga kroonitama." algab seltsi saalis se seltsi „Wabaduse" näitemäng „Juta", urblik luulelugu, wälJürgenstein, ja selle el tants seltsiliikmetele setoodud wõõrastele. ängiwad näitusel kaks Ka esmaspäewaks on lutud. Annab Taeajaks ilusa ilma, siis rahwas suurel hulgal a ja teatust koguma

—a—

temale ikka neidewareisil oli Natasha ille pilgu tähendust kartis ja ilma liiama oli ta ka nüüd ud, kuhu ta kord oli mõtles, millegi üle — seda teadis krahmitte, mille üle Najust oligi temale nii

riidest lahti ja heida e oli magamise-aje ofs ja mõlemad preima).

põrandale," ütles uurde ja tegi selle adjutandi oigamist pää wälja niiskesse ema peenikene kael tu pekfis. Natasha olnud. Tema teaumides lamas, kus bi lahutatud teises a oigamine sundis aga pilkusid.

a puhtama," ütles a õla külge puu-

ti magama," waswahti wõttes, et ta kiskus. Kui ta ja ööjaki selga panlgadega põrandale kas ta oma pika ja hakkas teda ümber lle tööga wilunud ahti, punusiwad ta naks kinni. Selle st harjunud wiisil tema silmad, mis wad liikumata pilnine oli lõpetatud, üle laotatud lina

s Sonja.

(Pooleli.)

Pärnust. Riia ringkonna-kohtu süüasjade osakond oli siin 1—5 septembrini kohut pidamas. Juhatajaks oli kohtuliige Lebedinski, abilisteks Prisselkow ja Weltshinsky.

Mõistmise alla tuliwad üleüldse 28 asja, suuremalt osalt aga wähemad süü-asjad, mis wähemaid trahwisid saiwad, mõned ka wabaks mõistmisega lõppesiwad. Ainus suur ja laialist tähelepanemist ärataw asi oli Wändra wallamajast rahapaberite wargus, kõigi oma kindlade tagajärgedega. See täitis 2. septembri päewa täiesti, 3. suuremalt osalt. Wäga kurwastaw pilt keriti selles kohtukuulajate silmade ette. Hirmus wanne, mis mammona ahnuse ning kadeduse kannul käib, näitas end siin täies suurulses. Wargusete tagajärjena, mis küll iseenesest mingi wägiwallata korda saadeti, tuliwad asjaosaliste omaeskised õõrumised, kiskumised, röövimised, tapakatsed ja wiimati päris mõrtsukatöö!

Päätegelane selles loos oli Aleksander T., alles üsna noore wõitu mees, kena kaswuga ja priske näoga, kurwastaw küll, ka kauni kooli-haridusega, sest ta oli ju tükk aega Pärnumaa 1. jaoskonna talurahwaasjade kommissari kirjutaja olnud, milles ametis ta just omad mustad mõtted wälja haudunud. Suurem osa „Postimehe" lugejad mäletawad wast weel minewal aastal ilmunud teatustest, et mees kommissari hoiu all olewatest walla-rahakappide wõtmetest Wana-Wändra omad ära oli näpanud, ja kui ta siis ametist lahti saanud, kohe nendega Wändrasse saaki tabama tõttas, mida sääl olema teadis. Ilmus mullu augustikuul wallamajasse, luiskas sääl wallakirjutajale, et ta ameti-asjades wäljas olewat, ta lahtisaamine oli sääl alles tundmata, ja sai nii selle kätte, mida soowis: Ta jäeti wallamajasse õõseks. Ja oma wõtmete abil oli mehel hõlbus rahakapi kallale minna ja säält umbes 6000 rbl. eest wäärtpaberid ära wõtta. Hommikul lahkus ta kui õige mees kunagi, ja wargusest ei olnud hulgal ajal aimugi, kuni see alles mitme nädali järele ilmsiks tuli, ja siis ühe paberi lehekese läbi, mida waras oma kraamimise juures kogemata kappi heitnud, ka märkama hakati, mil wargus olnud ja kes selles tegew.

Seni aga oli asi ka warga enese poolt ju weerema saanud. Kelm ei usaldanud muidugi warastatud paberid ise rahaks muutma minna ega oma juures hoida, ta andis osa, ta ütlemise järgi pooled, oma sõprade hoiu alla, kelleks ta majaperenaene Marie S. selle hää tuttaw Julie L., ka majaperenaene, ning wiimse kodusõber Jaan T. oliwad. Aga wõi kelmid kunagi üksteisegi wastu õiglased on. Wiimaks nimetatud mees hakkas pea saaki oma ilusaks omanduseks lugema ega tahtnud waewanägijast enam teadagi. See siis oma poolt mõtlema, kuida petist teise ilma saata, et siis wara kätte saaks. Werd walada pole tahtnud, tinginud siis kellegi raisku läinud inimese J. Gr., et see T.-d teelt ära koristaks — kihwtiga! See lubab ja lubab, nõõrib aga oma palkajalt raha, aga ei tee, mis tõotanud. Sellel süda täis, wast hirm ka, et mees asja wälja lobab — ta meelitab Gr. tumedal 21. sept. õhtul (Pärnu Mihkli-laada eesõhtul) endaga Tallinna wärawa ligi wallile käima ja sääl põratab püstolist neli pauku ta pihta! Mees kohe walmis. Aga kuriteo wanne on just see, et sellest itka uus kuri sigineb. Gr. haledat otsa kuuldes aimanud mõrtsuka seltslased küll, mis kell löönud, ja tahawad nüüd oma poolt temale wastu tasuda. Kaks kanget kelmi, mitmel korral Siberis olnud Pawel K—ow ja Kambjast pärit olew Karl M., wiimsel olla Emajõe linnas oma maja, senised sõbramehed, ilmuwad nüüd ta juurde ja röövimad temalt, nuga pihus, needgi paberid, mis mehel weel alles! Siis muidu Pärnust plagama, aga et raudteel minekul kinniwõtmist kardawad, palkawad woorimehe, kes neid Tallinna peab wiima, kuid enne sinna saamist kipuwad Keilas raudteele ja saadawad woorimehe tagasi. Kuid juba on telegrahw nende tulemiseks käsud ette kandnud, sest meeleheitmise aetud, unustab T. eunast ähwardawa hädaohu ning annab ise politseile üles, et säärased ja säärased mehed wäärtpaberitega ümber käiwad, mille juures küll asja õieti segada ja sumbutada püüdnud, kusagil Põltsamaa pool mahamaetud rahawarast ja muust luisanud. Aga oli kohtul kord lõnga ots käes, küll see siis edasi kerida oskas. T. pisteti puuri, osast ta tunnistuste, osast muude märkide najal pandi ka teised asja osalised kinni ning peagi saadi ka ära jookstnud K—ow ja M. kätte.

Asjaolekut õieti tundes ja oma tuluks tarwitada püüdes oli nupumees T. Kohtus näitas ta õige julget ja trotslikku nägu — paremaks arwanud, oma süüdi täiesti pihtida, wähemalt mis wargusesse puutus, kuna tapmises küll wist mõndagi oma teada jättis, sest seda ütles ei mitte kindla tahtmisega ettewõetud, waid ärituses ja ägeduses teinud olema, kuna Gr. teda wäga wihastanud. (Et mehel aga laetud rewolwer ligi oli, — noh, see oli wist juhtumine!) Oli ka mees oma patutunnistusega terwe käsikirja — mitukümmend lehekülge — täitnud, mille ettelugemine kohtus mitu tundi aega wõttis. Teised kaebtuse-alused lõiwod end salgamise pääle, hakati siis tunnistajaid üle kuulama, mis nii palju aega wõttis, et 2. sept. asi otsa ei saanud, waid alles 3-dal otsus kuulutati. See käis pääsüüdlase — T. kohta pehmemalt kui arwati: Neljaks aastaks sunnitööse, selle järele eluks ajaks Siberi asuma — teadagi kõigist õigustest lahti. Ta kaasüüdlased (wargusesalgajad) J. T., J. M. ja M. S. saiwad aasta ja neli kuud wangistust.

Selle järele tuli ise protsessina M. ja K—owi süü harutusele, kus T—son ja S. aga tunnistajateks oliwad. Oliwad mehed kõwad salgama, aga ei see aidanud: Mõlemad lähewad kuueks aastaks sunnitööle!

See nüüd asja nuhtluse-seaduslik külg. Loo teine külg, nõudmise-asi (warastatud paberite tasumine) on alles otsustamata ja keeruline küll. Waras ise — T. — on puupaljas mees — temalt midagi wõtta pole. Kuulu järele olla siis wargusesalgajate omandus kohtu hoiu alla wõetud, et nendelt tasumist saada. Kuid S. maja olla ju ta laste (ta tüdrukupõlwe ajast) omaks kirjutatud. — Seni pole weel warastatud paberitest ühtegi ilmsile toodud ja on küll arwata, et nad ammu ära on häwitatud. Wõib siis olla, et nende asemele — kuna neid keegi rahaks wahetama ei tule — wallalaekale uued antakse. —a—

— Ringkonna-kohtu siinolekust oli pääle Wändra warguse loo weel ka üks hobusewarguse lugu tähelepandaw, milles tuntud kelm, Audru mees Jaan O., 24 aastat wana, kaebtuse all oli. Kilingi Greeka-Õigeusu kiriku juurest oli tänawu Jordanipüha eesõhtul kaks hobust warastatud; teine nendest saadi 9. jan. Pärnus kätte, kuhu O. seda ühe trahtersniku Georg H. hoiu alla toonud ja teda siin müüa püüdnud. Hoolimata sellest, kui ka tunnistati, et teda nimetatud ajal Kilingi pool nähtud, salgas mees kui rauda ja ajas wastu, et ta sel päewal Pärnus olnud, milleks mees tunnistajaidgi oli tellinud. Kuid need — isegi ta oma wend — tunnistasiwad ta wastu! Otsus oli, et mees 1½ aastaks wangirootu läheb ja õigused kaotab. — Ta kaassüüdlane katsus ka kõigiti end warguse-salgamise süüst puhtaks pesta. Ta pole teadnud kelle hobu see on, kes mitu päewa ta õues oli ja keda ise sõõtnud! Otsus oli, et mees 6 kuuks wangi läheb ja kohe kinni pandakse, kui 500 rbl. kautsjoni ei maksa.

Oma iseäralduse pärast on weel järgmine kohtuasi nimetada: Tõrawere walla (Jakobi kihelkonnas) talumees H. T. oli kaebtuse all, et ta oma toa ukselt pitsari katki murdnud, mida wallawanem sinna pääle pannud. Mees wabandas, et ta sel ajal kodugi pole olnud, waid heinamaal, ja kodu tulles leidnud ukse lahti olema. Ei olnud tunnistusi selle kohta, kes pitseri lõhkunud — arwati siis, et tuul seda teinud. Mees mõisteti wabaks. —a—

— Et meie linna „Endla" selts tänawu hoopis teist ja paremat elu awaldab, kui läinud aastatel, seda tunnistas uuesti 30. aug. õhtul peetud perekonnapidu, kuhu ainult liikmed ja mõned eestseisuse poolt palutud wõõrad osawõtma oliwad tulnud. Kooliõpetaja Pallo Wilnast laulis oma mõjuwa baritoni-häälega neli laulu klaweri kaasmängul. Pärnus tuntud wiiulimängija, kooliõp. Üts tunnistas uuesti oma osawust wiinli häälel, ja Peterburi konserwatoriumi õplane hr. M. Südig mängis klaverit. Selle järele, mis siin noorest muusikamehest kuuldi, wõib temast kõige paremat loota, ja soowime agarale suguwennale — kes Pärnu ligidalt Reiust pärit — selleks õnne ning jõudu. Nagu kuuleme, on ta konserwatoriumis edasijõudmises üks parematest õplastest. Kuuljad wõtsiwad kõiki muusikatoodeid rohke kiitusega wastu. Seltsi laulukoor laulis mitmed laulud. Hr. Prants rääkis hariduse mõjust, tähendades, kuidas selle taganõudmine inimese maalise elu ülemaks otstarbeks on, milleks siis igaüks püüdku kaasa töötada. —ts—

Sõnumid Tallinnast.

Alma Johström andis pühapäew 6. sept. Tallinna börsisaalis oma wenna Ossiani kaastegewusel kontserti. Tallinna muusika sõpradele on Alma Johström juba ammune armas tuttaw, kelle hõbeselge hääl ka see kord endist wiisi waimustust äratas. Börsisaal oli kuuljaid puupüsti täis.

— Tallinna linnateatris algasiwad Saksa näiteseltskonna etendused pühapäew 6. sept. palju kiidetud uudisega „Im weißen Rößl." Tükk on läbi ja läbi naljakas, nii et tallinnlased ta üle enam kui tarwis naerda saiwad. Etendamine läks esimese korra kohta kiiduwäärilisselt, sest uued jõund on alles kokku harjumata. Rahwast oli teater wiimse platsini täis.

Kohalikud sõnumid.

Tuli on Raadi Kuusiku kohta häwitades kohutawam olnud, kui seda laupäewase lüheldase teate järele wahest arwataks. Ootamata tuli õnnetus, nagu wälk selgest taewast. Reedil lõõtsuwat kanget tuult nähes on meie linnast laenatud rehepeksumasina juhtija wastu kartust awaldanud, kas masinakorstnast wäljakeewad sädemed tuule kihutusel wiimaks kahju ei sünnitaks, mispärast wahest parem oleks rehepeksmist seisma jätta. Masinajuht seletanud, tema ei tohtiwat peremehe käsu järele tuulest midagi küsida, waid wõiwat masinat ainult wihma pärast seisma jätta. Pererahwal ei olewat aga wajc midagi karta, sest tema seista selle eest, et masinast midagi õnnetust ei tule. — Lasti ka edasi peksta. — Kohaomaniku perekond wiibis parajasti masinast all tuule seiswas elumajas ja pidi warsti lõunale asuma, kui kella 1/21 aegu wäljaspoolt järsku hädalist appihüüdmist kuuldi. Taheti wälja jooksta, kuid kanged tuleleegid lõiwad awatud ukest elumaja katuselt wastu, kus rehepeksu-masinast tõusnud sädemekene suure tuule mõjul elawa tule loitma oli pannud. Põlewast majast saadi peremehe wäikene laps akna kaudu wälja wisata, tema 7 aastane tütar tõmbas wäikese wennakese sülle ja jooksis tuleleekidest läbi wälja, kuna neljas laps teadmata wiisil tulest pääsis. Lastega ühes saiwad ka perenaene ja peremehe ema ukse kaudu ainult wäheste tulehaawadega wälja, kuna peremehe wend akna kaudu ära pääsis, aga nende järele jookstnud 62 aastane Anna Kisla ja jalutu Peeter Kisla sattusiwad just tulekirjesse, mis neil silmad pimedaks tegi. Wana emakene rabas weel oma õnnetule pojale appi pöörata, kuid sellel silmapilgul tõmbas wuhisew tulekeerus mõlemad oma hõlma ja kiskus neid weel hulga maad pärituult põlewat räästaalust mööda edasi, kuna iseäranis waesel emal riided seljas lausal lõkkel põlesiwad, misjuures õnnetu naesterahwas ainult „tuli, tuli!" sai hüüda. Kui õnnetud wiimaks tule küüsist ära pääsiwad, oli neid hirmus waadata: waest emakest ei wõinud enam ära tundagi. Riided oliwad õnnetul elawas tules ihu päält täiesti ära põlenud: paljalt sukkadest oliwad weel mõned ribakesed jalasäärte ümber. Ja säältgi tuli nahk ühes suka narmastega maha. Natukene wähem oli Peter Kisla haawu saanud, kuid temalgi oliwad juukseed ja habe täiesti puhtaks põlenud. Hirmsa walu kätte on mõlemad waheajal linnahaigemajas ära surnud. — Kuna tuli just wälgu kiirusel terwe elumaja oma leekidesse mattis, ei saadud seest midagi ära päästa: mitte ainult majakraam ja riided, waid ka sularaha ja hinnapaberid saiwad täiesti kõik tulerooks. Et teised hooned all tuule oliwad, seisiwad nad kõik juba mõne silmapilgu järele lausa tules. Paljalt uus tühi ait juhtus pooleldi pääl tuule olema ja jäi suure pajuraia warjul tulest puutumata, kuna wähesel mõõdul saadawat wett tema kaitsmiseks katsuti tarwitada. Teised hooned: uus tall, karilaudad, aidad, saun — kõik oliwad warsti nagu ära pühitud. Elumaja poolt leekiw tuli oli nii kange, et juuresolijad kõigest rutust hoolimata enam ei suutnud kariaia wärawatgi lahti tõmmata. Kui kariloomasid siisgi weel wälja on pääsnud, tuleb wist sellest, et loomad tule eest põgenedes wärawa ise lahti on rõhunud. Kuna teised hobused hellid wedamas oliwad ja teenija tüdruk noortel hobustel talliukse lahti on saanud tiskuda, on tule läbi hukka saanud: 1 tööhobune, kariloomasid, umbes 40 lammast, 10 siga, paarkümmend põrsast j. n. e. — Tulesaagiks on ka hoonetes ja aitades suur hulk wilja, põhku, linu jne. saanud. Rehes seisis näituseks umbes 400 kubu linu, kaunis suur hulk pikki hõlgi, peksetud linaseemned, wähemas küünis pääle hõlgede ka wikid, lauda pääl hõlgi jne. — Et hoonetest ainult elumaja Raadi wastastikuses kinnituse-seltsis ülewal oli, muu warandus aga kinnitamata oli, on peremehe kahju umbes 5000 rubla suur. —n.

— Kaubatarwitajate ühisuse alaline kommisjon Peterburis on päälinna lehtede kuulmise järele otsuseks teinud Lääneme-remaade kaubatarwitajate ühisuste palwet täita ja asjatundjaid mehi nimetatud ühisuste tegewuse rewideerimiseks siia saata.

— Riia ringkonnakohtu kaelakohtu jaoskonna istumisel tulewad 17. septembril järgmised süüasjad harutamisele: 1) Mooses Safran, Aleksander Kirsch ja Peeter Woore — wargus; 2) Luka Goidin — surmawalt haawamine (2 j. 1484 § n. s.); 3) Kusta ja Leena Kangur — tapmine (13 ja 5 j. 1453 § n. s.); 4) Märt Woore, Liina Rosenthal ja Kusta Wisnapuu — wargus. 18. septembril: 1) Georg Sadik — pandiks pandud asjade omandamine, raiskamine ja

tarwitamine
rahukoht. p
Jüri Lobac
(1160 § n.
gus (1652
— dokumen
tamine koh
Kiwi — sü
mine (2 j.
— wallawa
§ n. s.); 7
tegu; 8) Fr
son — mu
Stepan Ko
kohuste täit
Leib — am
11) Leena
nukeha war
12) Jüri
§ n. s.)

Luri
kuulutused.
meie lugeje
on alles
temast pa
Eesti jõu
wäga lug
teda nimet
wägimeeste
nud Siebe
algusõpetu
tubliks ma
paremaks
päiwil on
tulnud —
ja praegu
Durowi is
kus ta om
tunnistust
kindlalt po
mõned wa
kes temag
jõudu tah
kesknädalil,
etteaste.

— Tär
on ilusate
rahwast m
Peterburi
platsilt al
kauplejatest
läbi pääse
rohkesti, h
newa aast
märksa kõr
bustest m
Wäljastpoo
üleüldiselt

— Til
eila õhtul
tulewale r
korstnast t
puud wedr
ja kui ron
jõudis, põle
lõkkel. Õn
ja kustutati
ilma et su
juhtunud.

Wene

Pariisis,
wisjoni juha
sõjaministrit
liste tööde

Kandias,
pasha andi
nõudmisi w
kokku korjata
suurde kindl
wägi. —
Türgi wägi
wägi sinna

Tuhat
wäljas pool
tama. Wis
rahutuste ee
Arwatakse,
Kreeta kristl

Wienis,
matuse pärа
palju tööko
Keiser asuta
lestuseks ja
auuks Elisa
raha. Neil
rukutele au
häätegewuses
suurristi we
Krahwinna
selle eest, et
tunnil abiks

„Wiener Zei
kus mõrtsuka
rinnale ta töö
Keiser ütleb,
riist selle süda
ei ole tuudm
tuksunud.
tema wastu
ja lootust. W
ütleb keiser, e
taks ja wal
tuse ja üksm

Wastutaw t
Cand. ju

Seda ja teist.

Kastelar Bismarck'ist. Tähelepanemise-wäärt on, kuida Hispania wana wabariiklane Kastelar Bismarcktist mõtleb. Kastelar ütleb, meie-aja ilmale kuju andjad on neli suurt wanaajast taganejat: Peel, kes kaitseseaduste mõttest taganes, Gladstone, kes wanameelse, Thiers, kes ainuwalitsuse ja Bismarck, kes mõisnikkude walitsuse mõttest lahkus. Nende nelja mehe mõjul on uus wabameelne Europa sündinud. Bismarck oli — harutab Kastelar — kõige päält suur omakasupüüdja: tema päätundmus aga — mis kõigil ta tegewustel aluseks — oli kodu- ja isamaa-armastus. See oli ainukene asi, mille poolest ta kaksipidi ei läinud. Kõige muu poolest kaldus ta aga pea sinna, pea tänna. Ta oli wanameelne kristlane, ajas aga walitsuseasju, nagu mõni kõige uuema aja mõtteteaduse jünger. Koduses ja eraelus pidas ta kõwasti woorust, politika-elus oliwad tal aga kõik abinõuud hääd, mis kätte juhtusiwad.

Põlluharimiseks tarwitamata maad terwes ilmas on Saksa õpetlase wäljaarwamise järele 63 miljoni ruutkilomeetrit. Sellest hulgast tuleb Aasia pääle 520,000 ruut-kilom., kõigi merede saarte pääle 2.500,000 ruut-kilom., Australia pääle wähe üle 5-e miljoni, Amerika pääle 6 miljoni ja Ahwrika pääle 17 miljoni ruut-kilom. Neile summadele tuleb weel 10 miljoni ruut-kilomeetrit maad juurde lisada, mis põhja-naba ümber puutumata seisab, ja 22 miljoni ruut-kilom., lõuna-naba ümber. Nimetatud teadete kogumise kallal on õpetlane mitu aastat suurt waewa näinud.

„Postimehe“ raamatukauplus.

Seadusliku lubaga awatakse selle aasta oktobri-kuu 15. päewast Jurjewi linna Raekoja ruumides

„Postimehe“ raamatukauplus

Eesti paremate raamatute müümiseks.

Cand. jur. **J. Tõnisson**

„Postimehe“ toimetaja ning wäljaandja.

Paberossid

A. G. Ruhtenberg'i

wabrikust

kõige paremast Türgi tubakust walmistatud

„Jokey“

(10 tükki 6 kop., 25 tükki 15 kop.)

nime all, on igast wäiksemast kui ka suuremast kauplusest saada.

Dr. Roger parun Budberg

endine naestekliiniku kodutohter wõtab nüüd **fündimiste teadaandmisi** (era wiisil) igal **ajal** ainult oma korteris **Aleksandri uul. nr. 28** wastu. Kõnetund **kõiksugu haigetele** iga päew kella 3—4 p. l. 4.7

Elan 1. septembrist saadik

Wiljandis, Posti uul. nr. 3

(Karula herra maja ligidal.)

Adwokat J. Jaakson.

Wiljandi notariuse

G. Seen'i kontor

on 15. augustist saadik

Wiljandis, Posti uulitsas nr. 6.

Olen saanud ja müüu wäga odawa hinnaga Saksamaa kuulsamast wabrikust **Adam Opel Rüsselsheimis**

õmblusmasinaid

jala ja käega ümber ajada.

Wabrik walmistab juba üle 32 aasta õmblusmasinaid, wiimastel aastatel juba 30,000 tükki aastas. **Opeli õmblusmasinad** on 14 suuremal wäljamaa näitusel suurte auuhindadega kroonitud. Esimest seltsi jalaga ümberactaw hää õrge armiga (käsipuuga) õmblusmasin ühes kastiga maksab 45 rbl., ilma kastita 42 rbl. tükk. Niisamasugused käega ümberactawad õmblusmasinad kastiga 25 rbl. ja kastita 22 rbl. tükk. Kes 2 masinat korraga ostab, saab hääd protsendid. Kellel õmblemine õmblusmasinaga weel mitte selge ei ole, saab ühes hästi sissesatud naester. riiete õmblemise töötoas ilma hinnata õpetust, kui minu juurest masina on ostnud. Säälsamas on ka juba mitu aastat selle wabriku masinad rahuloldawalt töös.

Aug. Sackaria,

Tallinna nahakauplus Suure-Karja uul., ringkonna-kohtu õrwal, nr. 580.

---

2 wäledat tütarlast

ajalehe murrutamiseks — ehk faltsimiseks — tarwitab

„Postimehe“ trükikoda.

---

15. septembril s. a. ilmub minu kaua oodatud, iseõppimise tarwis kokku seatud ja 36 suure õpetustabeli läbi kaunistatud ja ära seletatud

Uus naisrättseppade käsiraamat.

Esimene täielik **naesterahwa riietelõikamise juhatus** õmblejatele ja iseõppijatele Eesti keeles. **Hind 5 rubla.**

Naesterahwa riietelõikamise kursus on nüüd minu juures ühe nädali aja pääle lühendatud ja maksab ülemal nimetatud **käsiraamatuga ühtlasi**, mis ainult minu juurest saada, **15 rbl.**

Et wiimasel ajal mõned rättsepad siin kuulutuste läbi on lubanud Dresdeni akademia õpetuswiisi järele riidelõikamise kunsti õpetada, siis teatan sellega, et mina praegu **üksi siin Jurjewi linnas** suudan täielikku õpetust niihästi meeste- kui ka naesterahwa riietelõikamises **Dresdeni akademias wälja õpitud kunsti** järele anda.

C. Hüttig, rättseppmeister

Dresdeni akademia diplomiga.

Jurjewis, Küütri uulitsas nr. 11.

---

10. sept. s. a. saadik sõidab

ainult aurulaew „Nikolai“

iga päew ja nimelt:

10. sept.	siit	Koosake	kell	2. p. l.
11. „	Koosalt	siia	„	7 hom.
11. „	siit	Kastrisse	„	2 p. l.
12. „	Kastrist	siia	„	7 hom. jne.

nii et kõigi jaamadega kuni Kastrini igapäew ühendust on.

0 **Wennaksed Brock**

Wändra tummade kool otsib 1. oktobriks s. a.

kahte kooliõpetajat

tummade koolmeistri ameti õppimiseks ja pärast ametisse hakkamiseks.

Meesterahwaid, kes seminari kursuse lõpetanud ja **haritud naesterahwaid**, kes **Saksa** ja **Eesti keelt mõistawad**, palutakse sellekohaseid soowisid ühes soowituse kirjaga kohalise kooliõpetaja poolt, tummade kooli direktori Hörschelmann'ile (Wana-Wändra — Старо-Феннернъ — jaama kaudu) Wändrasse 20. septembrini s. a. üles anda.

Ewata seltsi direktorium.

Kuulsaid

Riia atru

sai praegu ja soowitab

C. A. Wirkhaus,

Peterburi uulitsas nr. 42.

Hollandi weskimeistrit

otsitakse kohe Wenemaale.

Tingimised üles anda: Твер. губ., ст. Покровское, М. М. Ристу. 20

Passija hääde tunnistustega, kes Saksa keelt õneleb, wõib ennast teatada kella 1—2 Kullasepa uul. nr. 560, kort. 4, Tallinnas.

Kooliõpetajat

tarwitatakse Haapsalu kreisi **Jõgisu walla** kooli pääle. Kohasoowijad tulgu **21. septembriks** walla wolikogu ette kaupa tegema; tunnistused rahwakoolide inspektori herra poolt olgu ette näidata.

Jõgisul, 5. septembril 1898.

Wallawanem: J. Petrohw.
Kirjutaja: J. Allmann.

Postimehe abitalitus

Tallinnas

(Harjuwärawas Tesloni majas)

on 1. septembrist jälle iga päew kell 8 hom. kuni kella 8 õhtu lahti, pühapäiwiti ja suurematel pühadel aga nagu suwelgi kell 8 kuni 10 hom.

Oudowa linnas,

Narwa uul. on **puumaja** kõigi õrwaliste hoonetega ja wäikese hoowimajaga **müüa.** Maja juures on wiljaaed 700 ruutsülda suur. Maja ja aed annawad aastas 200 rubla sissetulekut. Müügihind 1800 rubla. Lähemaid teateid saab säälsamas omaniku **Silnitzky** käest. 91.20

Karjane

wõib kohta saada **Tamme mõisas** Kanapää kihelkonnas. 97.20

„Olewiku“ kontorist **P. Rosenfeldt'i raamatukauplusest** on järgmised raamatud saada:

1. **Kalewipoeg**, Kreutzwald.
2. **Kodumaa kalad**, Spuhl-Rotalia.
3. **Uus Soome kangakubumise õpetus** ühes riideproowidega. L. Rebenitz.
4. **Vana kannel**, kõik jaod. Dr. Hurt.
5. **Suguosade haigused** Dr. Fouddelowitz
6. **Maa ja mere pildid**, Kreutzwald.
7. **Maja- ja aia-pidaja**, Körw.
8. **Aiapidamise juhatus.**
9. **Hobuse wanaduse tundmine.**
10. **Jumala abiga omast jõust.**
11. **Kanade pidamise õpetus.**
12. **Kodu tohter**, Kreutzwald.
13. **Lojuste kaswataja.**
14. **Livonia Jubelfeier.**
15. **Nansení reisikirjad** I. ja II. jagu.
16. **Päris ja prii**, Saal.
17. **Rootsi kirik.**
18. **Seitse Moosese raamatut.**
19. **Suur Töll.**
20. **Soome uudisjutud.**
21. **Soode harimisest.**
22. **Elutarkus ilmakunst**, Grenzstein.
23. **Elumaja ehe**, Grenzstein.
24. **Piirikiwi Esimesed luuletused.**
25. „ **Laulud ja salmid.**
26. **Suur köögi- ja majapidamise raamat**, Lida Panck.
27. **Uus korteri raamat** wäga tähtsate muudustega, saada ainult P. Rosenfeldt'i juurest.

Pääle nende kõiksugused muud jutu, Wene ja Eestikeelseid **kooliraamatuid, trükitööst** ja **wallatarwitusi. Kirjutusmaterjali** kohta saawad jällemüüjad õrged protsendid. Auupaklikult

P. Rosenfeldt.

Kõige suurem

Wene saapa

ladu

paari ja kuli wiisi, kõiki seltsi Peterburi **nahakaupa**, meeste- ja naester. saapa **päälisnahku**, häid Norra raswa ja Shoti **heeringaid, Soome silka, soola** ja kõiksugust **talurahwa kaupa** müüb odawalt

Iwan Reswow

Kaubahoowis nr. 31/17, Jurjewis.

9.0

Suur Wene saapa ladu Kaubahoowis nr. 31.

Suur Wene saapa ladu Kaubahoowis nr. 31.

Kulli laat

Kulli kõrtsi juures Rannu mõisas

on 2. oktobril.

6.13 **Mõisawalitsus.**

Maja on müüa

Uues uulitsas nr. 21, Jurjewis. 0.3

Maja

on omaniku haiguse pärast **müüa.** Küsida Jaama uul. nr. 57, majaperem. juures. 0

Raadi-Maramaa wallast Kaarepere talust warastati öösel 7./8. sept.

kirsi kõrb mära hobune ära.

Märgid: lakk paremal pool, wäike walge täpikene otsa ees, rangide all walged karwad, 2 arss. õrge, 11 a. wana, 75 rbl. wäärt. Kes seda hobust Raadi kontori ehk Jurjewi politseisse ära toob, saab 20 rbl. waewapalka. 1 Karl Roop.

Uus raamat: **„Lõbus maa**

68 lehekülge. Hind 15 kop.

ilmus praegu trükist Wiljandis. **H. Ke'se** raamatukaupluse kulul ja on üksikult ning hulga wiisi kui ka teiste raamatukauplustest saada.

Annustusega **H. Leo**

Hääd leiba

peenikest leiba, saia, nisu-le saia naela wiisi

niisama nagu Lartschenko juures on **Riia uulitsas nr. 16.**

Wlad. Durow'i tsirk

Kolmapäewal, 9. septembril

Kuulsa wägimehe ja il wõitmata maadleja

hr Georg Lurich

esimene etteaste.

Herra Lurich (22 a. wana) on paremate selle aja wägimeeste wõitu saanud, mille üle tema tu tusi ja palju auurahasid saanu

Kõigi kunstnikkude ja naisku nikkude etteastumine.

Hakatus kell 1/29 õhtul.

Rahapaberid ja rahahinn

Peterburis, 4. sept. 1898.

Tolli-kupongid, 100 rbl. kulla järele tükk.		149
4	pr. riigirent	101
5	pr. kuldrent a. 1884	161
4	pr. kuldlaen a. 1894	156
3½	pr. kuldlaen a. 1894	146½
3	pr. kuldlaen a. 1894	—
5	pr. wõidulaen a. 1864.	291
5	pr. wõidulaen a. 1866.	251
5	pr. mõisn. panga wõidul.	216½
4½	pr. riigi-raudtee rent. I.	101½
4	pr. sisem. laen a. 1887	101
4½	pr. sisem. laen a. 1893	101½
4½	pr. mõisnik. panga pantk.	100¾
3 8/10	pr. maa-kredit pantkirjad.	100½
4	pr. Wenemaa raudt. laen.	152½
5	pr. Peterburi linna-laen.	102
4½	pr. Peterburi linna-laen.	102½
5	pr. Moskwa linna-obligat.	—
5½	pr. Odessa linna-obligat.	100
5	pr. Tiflisi linna-obligat.	100½
5	pr. Warssawi linna-oblig.	101½
4½	pr. Harkowi põllup. pantk.	100
4½	pr. Tuula põllup. pantkirj.	100
4½	pr. Wilna põllup. pannk.	100
Peterburi disk.-panga aktsiad.		718
Peterburi rahwaswahelise kaubapanga aktsiad.		587
Wenemaa wäljamaa kaubapanga aktsiad		422
Wolga-Kama kaubap. aktsiad.		1220
Riia kaubapanga aktsiad.		580
uks Inglise sterlingnael.		939½
„ Saksa mark		458
„ Prantsuse frank		37
„ Soome mark		37½

Rahakurs Berlinis 4. sept.

Wene 100 rbl. c. l. pr. ult. 216 m.

Печатать разрѣшено полиціею. — Юрьевъ, 8 Сентября 1898. — Дозволено цензурою. — Trükitud „Postimehe“ — J. Tõnisson'i — trükikojas.